

תזריע-מצורע (165)

יסובכנו העצבון וצרת הלב ושממון השכל, והרפואה הטבעית לזה היא הרחקות העצבון, ועניינים המרחיבים לבו של אדם ומשמחים אותו.

והנה בבוא נגע צרעת על האדם יכול אדם לומר כי חולי טבעי הוא אשר יקרה להאדם, ובאמור לו כי הוא זה בשביל לשון הרע לא יאמין ולא יצדיק הדברים, לזה נתחכם אל עליון וצוה שישגר המצורע "בדד ישב ובגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה", ודברים אלו הם כפי הטבע נגדיים לרפואת סיבת הנגע ואדרבה יולידו הנגע מחדש, וכאשר יראה האדם שהגם שעשה דברים אלו שהם נגדיים אף על פי כן על ידי שהרהר תשובה והתוודה על חטאתו כי בעונו אשר פשט לשונו גילה הנגע את עינו, וישוב מחטאתו ויטהר לשונו ויראה כי הפך הנגע את עינו, בזה ידע ויוכיח הוכחה ברורה שלא בא לו הנגע אלא לצד שדבר לשון הרע, והוא אומרו "זאת תהיה תורת מוציא שם רע", והכרת הדבר והוכחתו ביום טהרתו, שהגם שעשה דברים נגדיים לחוליו כנזכר אף על פי כן נטהר, בזה ידע כי תורת לשונו הרע הוא זה ולא מקרה הטבעי כחושבי מחשבות און וישמור פיו ולשונו.

והוא מה שגמר אומר "נרפא נגע הצרעת מן הצרוע" פירוש מן הצרוע באה רפואתו ששב ורפא לו.

אור החיים הקדוש

וְנִתֵּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו וְאֶת כָּל עֵצֵי הַבֵּית וְהוֹצִיא אֶל מִחוּץ לְעִיר אֶל מְקוֹם טָמֵא. (יד, מה)

"ונתן את הבית", תרי נתיצות אמורות בפסוק רמז לחורבן בית ראשון ובית שני וגדול חורבן בית אחרון מן הראשון. מוה"ר זלה"ה בכף הכהן.

וט"ס נפל בדבריו כי לא נזכרו שתי נתיצות בקרא כלל וצ"ל תרי "בתים" דהיינו "ונתן את הבית ואת אבניו ואת עציו" כנגד בית א', "ואת כל עפר הבית" כנגד בית ב'. ולכן לא כתיב ואת כל עפרו אלא ואת כל עפר הבית לרמוז על חורבן בית שני שהיה קשה יותר מחורבן בית ראשון ולכן הוסיף בו ואת כל עפר לרמוז על תוקף חורבנו ביותר וגם לא כתיב "ואת עפר הבית" אלא "ואת כל" לרמוז על גודל חורבנו כליל.

קרבן אבילתם, רב יצחק חי בוכבזה (חכמי חנוניס)

פרשיות מחוברות קשר ביניהם

פרשיות תזריע-מצורע נקראות ברוב השנים בשבת אחת, אבל לכאורה יש בהם [דינים שונים] אחת מהשנייה. פרשת תזריע מדברת על אישה שהזריעה וילדה זכר ויתר דיני יולדת, ופרשת מצורע עוסקת בדיני צרעת. לממה התורה חיברה לנו את שתי פרשיות אלו בשבת אחת? מה חז"ל רוצים להגיד לנו בתקנה זאת?

בחיינו אנו נפגשים עם אנשים קרובים אלינו אך שונים מאיתנו מכל מיני סיבות:

מוצא שונה, גובה שונה, משקל שונה, "סלנג" שונה, רמת אמונה שונה ועוד... כל מיני דברים שנחשבים מוזרים, יותר נכון - "[מצורעים]" בעינינו.

ובכלל, לפעמים אנחנו עוברים כל מיני משברים, שגורמים לחיים שלנו להיראות "מצורעים" בעינינו.

בתקופה מסוימת הזרע תקוע באדמה, לא נובט, לא גלוי, לא נראה לעין כלל... אבל לאט לאט, כל זרע בקצבו האישי, הזרע יצמח ויגדל!

בכך שהתורה מקדימה את פרשת תזריע היא מלמדת אותנו דבר חשוב מאוד, (פירוש זה נמצא בחסידות ברסלב): הביטו בעומק של הבן אדם ש"צרוע" בעיניכם, חיפשו את ה"מעט הטוב" שיש בו (למרות שסביר שיש יותר מ"מעט").

מצאו את הדבר הטוב בחיים "המצורעים" בעיניכם, איפה הקב"ה נכנס שם ועזר לכם.

הביטו תמיד בזרע, שבעזרת השקעה מציידנו, ובמיוחד, עזרה מהקב"ה, בקצב האישי הטוב ביותר לו, בסוף הוא נובט!

"פי הוא לבדו מרום וקדוש פועל גבורות. עושה חֲדָשִׁים. פֶּעַל מִלְחָמוֹת. [זוֹרֵעַ צִדְקוֹת]. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרָא תְהִילוֹת. [אֶדְוֵן הַנִּפְלְאוֹת]."

חידושים על התורה

זאת תהיה תורת המצלע ביום טהרתו והוצא אלהפכה

(יד, ב)

נראה לפרש על זה הדרך, להיות שהצרעת כפי הטבע תכונתו תתהווה מעפשות וזיהום הגוף ותגבורת המרה אשר תתגבר באדם ועושה רושם בבשרו, ודבר זה

ספר שמחלה

חקירה: כיבוד אב ואם

מצווה על האדם לנהוג כבוד אביו ובאמו, בדיבורו בגופו ובממונו, **דוגמא:** מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא [קידושין לא:]

חקר המנחת חינוך (לג-ג): א- מצווה שבין אדם לחבירו, בטעם לזה כתב החינוך שהיא הכרת הטוב לאביו ולאמו על שעשו עימו טובה, שהם סיבת היותו בעולם, וכן יגעו כמה יגיעות בקטנותו ב- מצווה שבין אדם למקום, והטעם לזה, שהרי אין מצווה לכבד את שאר בני אדם (ורק איסור לצערם) אלא זו גזירת הכתוב מיוחדת על אביו ואמו.

נפק"מ: האם מועילה תשובה בלי שריצה אותם, כדין עבירות שבין אדם למקום, או שחייב לרצותם כדין עבירות שבין אדם לחבירו

ספר קובץ יסודות וחקירות

סיפור: היכן הפרנסה מצויה

איש טרוד וקצר רוח היה רץ מהר ברחובה של עיר פגש בו רב אחד ועכבהו ושאלהו: מה לך רץ בבהילות כזאת? כלום רודפים אחריו? התנשם האיש בכבדות וענה: רבי עול הפרנסה מוטל על צווארי ואני אץ למצוא פרנסה. אם כן ריצה זו לשם מה? שאל הרב, וכי מנין לך שהפרנסה מצויה באותו כיוון לשם אתה רץ, אולי היא מצויה דוקא בכיוון ההפוך ואתה בורח ממנה?....

חד וחלק חלק א [דף צ"ט]

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של

יוסף בן ג'ינט מסעודה

של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליו, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, פייגא אולגה בת ברנה זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, רפאל שלמה בן אסתר.

אדם כי יקיה בעור כשרו שאת או ספחת או בקרת וקיה בעור כשרו לנגע צרעת והנבא אל אהרן הכהן או אל אחד מקניו הכהנים" (ויקרא יג,ב).

שלוש מילים מתארות את נגע הצרעת: "שאת" "ספחת" "בהרת".

ידוע שהצרעת המדוברת בתורה היא מחלה שמהותה עונש על חטא לשון הרע. האלשיך הקדוש מסביר ששלושת סוגי הצרעת מתארים שלוש חולשות המביאות את האדם לדבר לשון הרע:

החולשה הראשונה היא ההתנשאות, פרי מידת הגאווה, המתבטאת במילה "שאת". האדם השטוף בגאווה מתנשא על זולתו, מזלזל בחבריו ואינו נרתע מלדבר עליהם רעות.

החולשה השנייה היא ההסתפחות לאנשים קלי דעת וקלי לשון, הבאה לידי ביטוי במילה "ספחת". על האדם לבחור בקפידה את חבריו, כדי שהשהייה במחיצתם תרומם אותו ולא תביאהו חלילה לדבר סרה באחרים.

החולשה השלישית היא הבהירות המסנוורת, המבטאת במילה "בהרת". אדם המבורך בשפע ובכל טוב עלול לעיתים להסתנוור מהאור הבהיר במגדל השן הנוצץ שלו. הכל בהיר לו, ואין הוא מסוגל לראות את הקשיים של זולתו. מי שאינו מבין את סבלו של האחר נופל בקלות לעוון הזלזול, שמביא אותו לחטוא בלשונו.

כדי להתרחק מלשון הרע ולהפוך לאנשים הרואים את הטוב שבזולת עלינו להתחזק אפוא בשלוש מידות חשובות: צניעות, התחברות לחברה טובה ורגישות לצורתייהם של אחרים.

חידושים על המקרא

הלכה:

הנותן לאביו מאכל או משקה, העיקר הוא שיתן לו בסבר פנים יפות, שאפילו אם מאכילו בכל יום בשר שמן, אבל מראה לו פנים זועפות, נענש עליו, וכן להיפך אם מטחין את אביו בריחיים וכוונתו לטובה כדי שאביו ינצל מדבר קשה יותר, ומדבר פיוסים על לבו ומראה לו שכוונתו באמת לטובה עד שאביו מתרצה לטחון בריחיים, נוחל עולם הבא. ולכן כשההורים באים להתארח אצל בניהם, מצוה לקבלם בשמחה ובסבר פנים יפות, ויצוה לבני ביתו שינהגו בהם בכבוד.

ילקו"י כיבוד או"א פ"ג מהדר' תשס"א כרך א

